

Aihe

SISÄPORTAIDEN MITOITUS

HUOM!

MUUTOS E käsittää vain siirtymäsäännöksen muutosten C ja D soveltamiseen.

Siirtymäsäännös

- Tämän kortin C-muutosta voi soveltaa viimeistään 31.12.2021 sisään jätettävien lupahakemusten yhteydessä.
- Tämän kortin D-muutosta sovelletaan 31.12.2021 jälkeen sisään jätettävien lupahakemusten yhteydessä. Sitä voi soveltaa myös aiemmin sisään jätetyissä luvissa.

C- ja D -revisioiden muutos koskee erityisesti tulkintaa siitä, milloin parvella on mahdollista käyttää etenemän minimivaatimusta 220 mm ja nousun maksimirajaa 220 mm jyrkempää porrasta. D-revisio voi täsmentyä siirtymäajan aikana.

Tämä kortti sisältää sekä C- että D-revisiot.

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 E

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 D

Aihe

SISÄPORTAIDEN MITOITUS

Aiheeseen liittyvät määräykset ja ohjeet, sekä muiden viranomaisten ja laitosten ohjeet ja tulkinnat

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 d § Käyttöturvallisuus

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus ja työtiloista (1008/2017)

Rakennusvalvontojen yhtenäiset käytännöt 117 b 01 P3-paloluokan pientalon paloturvallisuuden osalta

RT 88-11018 Portaat ja luiskat

RT 91-10498 Paarikuljetuksen tilantarve

Yhteinen tulkinta/käytäntö

PORTAAN LEVEYS

Poistumisalueen, esim. asunnon sisäisen portaan vähimmäisleveys on 0,85 m. Tämän vähimmäisleveyden sisäpuolelle saavat ulottua käsijohteet sekä jalkalistat. **Mahdolliset reisilankut ja jalkalistat voivat kaventaa portaan vähimmäisleveyttä yhteensä enintään 10 cm.**

SISÄPORTAAN NOUSU JA ETENEMÄ

Sisäportaan nousun ja etenemän laskentakaavat ja etenemän mitoitus erilaisiin porrastyyppeihin on määritelty ohjekortissa RT 88-11018.

Asuinhuoneistot ja majoitustilat

Asuinhuoneiston ja majoitustilan sisäisen portaan nousu voi olla enintään 190 millimetriä ja etenemän on oltava vähintään 250 millimetriä. Tästä poiketen:

- **Parvi**

Parvi on huoneeseen kuuluva varsinaista lattiaa korkeammalla oleva avoin tila, jonka alle yleensä jää tilaa. Parvi ei täytä ominaisuuksiltaan huoneen tunnusmerkkejä. Parvelle johtavan portaan nousu voi olla enintään 220 mm ja etenemä on vähintään 220 mm.

Kun parven lattia-ala on alle 7 m²

Voidaan yleensä käyttää asuinhuoneistojen ja majoitustilojen portaita jyrkempiä ja kapeampia portaita. Porras ei kuitenkaan voi olla jyrkempi kuin 60 astetta. Parvelle johtavan portaan vähimmäisleveyden tulee olla 600 mm siten, että siinä kulkija ylittää käsijohteeseen molemmin puolin. Porras voisi olla myös molemmin puolin käsijohteellinen kierreporras.

- **Pientalon kulkuluukku***

Pientalon kausivarastointiin tai iv-laitteen sijoittamiseen käytettävän ullakon kulku voidaan järjestää sisätiloista kulkuluukun kautta. Jos tilojen käyttötarkoitus edellyttää säännönmukaisempaa kulkua, voi portaan nousu olla enintään 220 mm ja etenemä vähintään 220 mm.

KAITEEN JA PORTAAN AUKKOSÄÄNNÖT

Kaikkien kaiteiden ja portaiden suunnittelussa tulee huomioida käyttöturvallisuusasetuksen 6 §:n ja 8 §:n mukaiset aukkosäännöt.

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 E

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 D

KÄSIJOHTEET

Julkisissa ulko- ja sisätiloissa sekä liike- ja palvelutiloissa käsijohteen tulee jatkaa 300 mm syöksyn alkamis- ja loppumiskohdan ohi. **Käsijohde voidaan alkamis- ja loppumiskohdassaan kääntää jatkumaan esim. sivuseinälle tai seuraavaan porrassyöksyyn.**

Portaassa on oltava käsijohde koko pituudella ja molemmilla puolilla syöksyä. Käsijohteiden tulee jatkaa, **aina kun mahdollista**, yhtenäisenä väli- ja kerrostasanteilla.

Kokoontumistilojen yli 2,4 metrin levyisissä portaissa tai luiskissa käsijohteen on sijoitettava myös jakamaan väylä enintään mainitun mitan levyisiin osiin.

Huomioitavaa

Käyttöturvallisuusasetuksen porrasmittausperiaatteet:

- Hallinto-, palvelu- ja liiketilat: $n \leq 160$, $e \geq 300$
- Asuin- ja majoitustilat: $n \leq 190$, $e \geq 250$.
- Muut varsinaiset käyttötilat: $n \leq 180$, $e \geq 270$ (esim. teollisuus- ja työtilat, joissa ei ole asiakasliikennettä)
- Yksinomaan varatienä käytettävä porttas: $n \leq 220$, $e \geq 220$
- Asunnossa tai majoitustilassa muihin kuin asumista palveleviin välttämättömiin tiloihin johtava porttas: $n \leq 220$, $e \geq 220$ (Huom. portaan, joka on kulkureitillä huoltoa vaativiin tiloihin, tulee olla säältä suojattu)
- Uloskäytävässä: $n \leq 180$, $e \geq 270$
- Uloskäytävässä, jota ei samalla käytetä rakennuksen sisäiseen liikenteeseen: $n \leq 200$, $e \geq 270$

Portaan mitoituksessa on huomioitava parikuljetuksen tilantarve suunnitellaan rakennuksen käyttötarkoituksen vaatimusten mukaisesti.

***) Pientalon ullakon kausivarastoinnin edellyttämien kuormat tulee mitoittaa eurokoodien mukaisesti.** Ullakon jokaiseen palo-osastoon on oltava pääsy sammutustyötä varten. Jos rakennuksen korkeus on enintään 28 metriä, edellytetään pääsy ullakon palo-osastoon ulkokautta.

Liitteet

Asiasanat

käyttöturvallisuus, sisäportaat, käsijohde

Musta teksti = säännökset (mrl tai asetus)

sininen teksti = ympäristöministeriön ohje

vihreä teksti = rakennusvalvonnan tulkinta.

Säännökset ovat velvoittavia. Ympäristöministeriön ohjeet ja rakennusvalvonnan tulkinnat ovat yhtenäistä tulkintaa tukevia ohjeita, joista voidaan perustellusta syystä poiketa.

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 E

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 C

Aihe

SISÄPORTAIDEN MITOITUS

Aiheeseen liittyvät määräykset ja ohjeet, sekä muiden viranomaisten ja laitosten ohjeet ja tulkinnat

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 d § Käyttöturvallisuus

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017)

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus ja työtiloista (1008/2017)

Rakennusvalvontojen yhtenäiset käytännöt 117 b 01 P3-paloluokan pientalon paloturvallisuuden osalta

RT 88-11018 Portaat ja luiskat

RT 91-10498 Paarikuljetuksen tilantarve

PORTAAN LEVEYS

Poistumisalueen, esim. asunnon sisäisen portaan vähimmäisleveys on 0,85 m. Tämän vähimmäisleveyden sisäpuolelle saavat ulottua käsijohteet sekä jalkalistat. Mahdolliset reisilankut ja jalkalistat voivat kaventaa portaan vähimmäisleveyttä yhteensä enintään 10 cm.

SISÄPORTAAN NOUSU JA ETENEMÄ

Sisäportaan nousun ja etenemän laskentakaavat ja etenemän mitoitus erilaisiin porrastyyppeihin on määriteltä ohjekortissa RT 88-11018.

Asuinhuoneistot ja majoitustilat

Asuinhuoneiston ja majoitustilan sisäisen portaan nousu voi olla enintään 190 millimetriä ja etenemän on oltava vähintään 250 millimetriä. Tästä poiketen:

- **Parvi**

Parvi on huoneeseen kuuluva varsinaista lattiaa korkeammalla oleva avoin tila, jonka alle yleensä jää tilaa. Parvi ei täytä ominaisuuksiltaan huoneen tunnusmerkkejä.

- a. **Kun huoneala alle 7 m² ja korkeus alle 2400**

Voidaan käyttää asuinhuoneistojen ja majoitustilojen portaita jyrkempiä ja kapeampia portaita. Porras ei kuitenkaan voi olla jyrkempi kuin 60 astetta. Parvelle johtavan portaan vähimmäisleveyden tulee olla 600 mm siten, että siinä kulkija yltää käsijohteeseen molemmin puolin. Porras voisi olla myös molemmin puolin käsijohteellinen kierreporras.

- b. **Kun huoneala on yli 7 m² ja korkeus on alle 2400 tai kun huoneala on alle 7 m² ja korkeus on yli 2400 mm**

Näihin tiloihin johtavan portaan nousu voi olla enintään 220 mm ja etenemä on vähintään 220 mm.

Jos huoneala on yli 7 m² ja korkeus yli 2400 mm, huoneen tunnusmerkit täyttyvät ja portaan nousu voi olla enintään 190 millimetriä ja etenemän on oltava vähintään 250 millimetriä.

- ***) Pientalon kulkuluukku**

Pientalon kausivarastointiin tai iv-laitteen sijoittamiseen käytettävän ullakon kulku voidaan järjestää sisätiloista kulkuluukun kautta. Jos tilojen käyttötarkoitus edellyttää säännönmukaisempaa kulkua, voi portaan nousu olla enintään 220 mm ja etenemä vähintään 220 mm.

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 E

Yhtenäiset käytännöt

117 d 02 C

KAITEEN JA PORTAAN AUKKOSÄÄNNÖT

Kaikkien kaiteiden ja portaiden suunnittelussa tulee huomioida käyttöturvallisuusasetuksen 8 §:n aukkosäännöt.

KÄSIJOHTEET

Julkisissa ulko- ja sisätiloissa sekä liike- ja palvelutiloissa käsijohteen tulee jatkua 300 mm syöksyn alkamis- ja loppumiskohdan ohi. Käsijohde voidaan alkamis- ja loppumiskohdassaan kääntää jatkumaan esim. sivuseinälle tai seuraavaan porrassyöksyyn.

Portaassa on oltava käsijohde koko pituudella ja molemmilla puolilla syöksyä. Käsijohteiden tulee jatkua, aina kun mahdollista, yhtenäisenä väli- ja kerrostasanteilla.

Kokoontumistilojen yli 2,4 metrin levyisissä portaissa tai luiskissa käsijohteen on sijoitettava myös jakamaan väylä enintään mainitun mitan levyisiin osiin.

Huomioitavaa

Käyttöturvallisuusasetuksen porrasmittausperiaatteet:

- Hallinto-, palvelu- ja liiketilat: $n \leq 160$, $e \geq 300$
- Asuin- ja majoitustilat: $n \leq 190$, $e \geq 250$.
- Muut varsinaiset käyttötilat: $n \leq 180$, $e \geq 270$ (esim. teollisuus- ja työtilat, joissa ei ole asiakasliikennettä)
- Yksinomaan varatienä käytettävä porras: $n \leq 220$, $e \geq 220$
- Asunnossa tai majoitustilassa muihin kuin asumista palveleviin välttämättömiin tiloihin johtava porras: $n \leq 220$, $e \geq 220$
- Uloskäytävässä: $n \leq 180$, $e \geq 270$
- Uloskäytävässä, jota ei samalla käytetä rakennuksen sisäiseen liikenteeseen: $n \leq 200$, $e \geq 270$

Portaan mitoituksessa huomioitava parikuljetuksen tilantarve suunnitellaan rakennuksen käyttötarkoituksen vaatimusten mukaisesti.

*) Pientalon ullakon kausivarastoinnin edellyttämien kuormat tulee mitoittaa eurokoodien mukaisesti. Ullakon jokaiseen palo-osastoon on oltava pääsy sammutustyötä varten. Jos rakennuksen korkeus on enintään 28 metriä, edellytetään pääsy ullakon palo-osastoon ulkokautta.

Liitteet

Asiasanat

käyttöturvallisuus, sisäportaat, käsijohde